

Geologian tutkimuskeskus
PL 77
96101 ROVANIEMI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Ranta-Mäntypää 1

Hakija Geologian tutkimuskeskus
Espoo

Yhteystiedot:

PL 77
96101 ROVANIEMI
puh. 020 550 11

Lisätietoja antaa:

Jouni Aarrevaara, puh. 020 550 4332

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 17.12.2009 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Alkuperäisen hakemuksen mukaiset alueet Kerolaki 9, Ranta-Mäntypää 1 ja Selkämäntypää 2 eivät muodostaneet yhtenäistä aluetta. Tästä syystä alue Kerolaki 9 käsitellään KaivNro:lla 8887 ja Selkämäntypää 2 KaivNro:lla 9413.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 7.5.2010; 12.7.2012.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 8.1.2010 esteettömyystodistus
- 17.5.2010 tutkimussuunnitelma
- 28.9.2012 tutkimussuunnitelma

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kittilä (261)

KaivNro 9414/1; valtausalueen nimi: Ranta-Mäntypää

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-893-13-1	Kittilän valtionmaa IV	Valtion metsämaat	19,84
		Yhteensä ha	19,84

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalue sijaitsee Kuivasalmen paliskunnan erityisellä poronhoitoalueella.

Osa haetusta alueesta sijaitsee puolustusvoimille vuokratulla Hukkakeron räjäytysalueella. Räjäytysalueelle sijoittuva osa alueesta on hylätty, koska alueella on kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 4-kohdan mukainen valtauksen este.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 17.10.2012 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 16.11.2012 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 16.11.2012.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9414/1 Ranta-Mäntypää

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Lisäksi jäljennös päätöksestä toimitetaan asianomaiselle paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaisten määrä on rajallinen ja yhteystiedot ovat ajantasaiset.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu alueella maanomistajan luvalla tehtyihin alueellisiin ja kohteellisiin moreeni- ja rapakallionäytteenottoon sekä suoritettuihin kalliokairauksiin, jonka yhteydessä on paikannettu kultaminalisaatio. Tutkimusten lähtökohtana oli alueelle sijoittuva pitkäkö Suurikuusikkoon asti ulottuva moreenigeokemiallinen kulta-anomalia sekä GTK:n aikaisemmat alueella suorittamat malmitutkimukset. Alueen kohonneet kultapitoisuudet liittyvät hiertyneisiin intensiivisesti muuttuneisiin kiviin tai kivien kiisu-kvartsi-karbonaattijuonisiin osiin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Geologian tutkimuskeskus on tehnyt "Ranta-Mäntypää 1" -nimiselle valtaushakemusalueelle maanomistajan luvalla alueellista ja kohteellista moreeni- ja rapakallionäytteenottoa sekä kalliokairausta. Tutkimusten lähtökohtana oli alueelle sijoittuva pitkäkö Suurikuusikkoon ulottuva moreenin geokemiallinen kulta-anomalia.

Geologisia tutkimuksia on jatkettava kyseisiltä alueilta tavatun kultamalmiesiintymän dimensoiden selvittämiseksi. Esiintymäalue voi olla suurempi kuin mitä tähän asti tiedetään. Tarkempien arvioiden saamiseksi alueelle tarvitaan lisää ja tarkempia täydentäviä geofysiikan maastomittauksia, syväkairausta, rapakallio- ja moreeninäytteenottoa sekä kallion paljastamista tutkimuskaivannoin. Haetuilla valtausalueilla tutkimuksia on jatkettava niin syvyyssuuntaan kuin myös etelä- ja pohjoissuuntaan.

"Ranta-Mäntypää 1" liittyy olennaiselta osin koko Petäjäselän alueelta tehtyyn ja työ- ja elinkeinoministeriölle luovutettuun myyntiraporttiin. Yllä kuvatut jatkotutkimukset ovat edellytyksenä alueella tavatun mineraaliesiintymän tarkemman rajaamisen ja mahdollisen mineraalivarantoarvion tekemiseksi. Tutkimusten tarkemmin määritetty laajuus eli tarvittava mitauslinjojen, kairausmetrien tai muun näytteenoton määrä riippuu alueen tulevan haltijan suunnitelmista.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kittilän kunta

Haetulla valtausalueella ei ole asemakaavoja eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia esteitä. Kittilän kunnalla ei ole huomautettavaa valtaushakemuksesta. Valtauksesta ei saa olla haittaa Kuivasalmen paliskunnan poronhoidolle.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtausalueella ei ole luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita eikä maisemanhoitoalueita.

Alueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppien suojelualueita.

Alueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten putkilokasvien, sammalien, jäkälien, kääväkkäiden eikä eläinten havaintopaikkoja Hertta-rekisterin Eliöt-tietokannan mukaan (SYKE).

Valtausalueella on suurten petolintujen pesäreviirejä Petolintujen pesät 2011 -rekisterin (Metsähallitus) mukaan. Malminetsintätutkimusta saa tehdä haetulla alueella 15.3. – 31.7. välisen ajan ulkopuolella. Kevättalvella pesänkoristelu ja pesinnän aloittamisaikaan suuret petolinnut ovat herkästi häiriintyviä ja hylkäävät pesäpaikan helposti.

Alueella ei ole vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita eikä muutakaan pohjavesialuetta.

Alueella ei ole ulkoilureittejä eikä moottorikelkkailureittejä.

Tutkimusojien peittämisen tulisi tapahtua viimeistään kahden vuoden kuluttua tutkimusnäytteiden ottamisen jälkeen. Suositeltavaa olisi kaivantojen maisemointi välittömästi näytteenoton jälkeen.

Tutkimuksissa tarpeellisen maastoajoneuvoilla liikkumisen tulisi tapahtua olemassa olevilla metsäteillä, ajourilla ja välttää herkästi kuluvia luontotyyppejä kuten soita ja kuivia kankaita.

Puolustusvoimat (Maavoimien esikunta)

vastustaa tutkimusluvan (valtausoikeus) myöntämistä puolustusvoimien käyttöön varatulla alueella ja 100 metriä lähempänä tällaista aluetta.

Perustelut

Hakemus koskee kaivoslain (503/1965) mukaista tutkimuslupaa (valtausoikeus) malmin etsimiseksi. Asia on tullut vireille 17.12.2009 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaantulleella kaivoslailla (621/2011), jonka 178 §:n mukaan kumottavan lain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan TUKES:oon. Lain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaan ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset käsitellään ja ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti.

Kaivoslain (503/1963) 6 § 1 momentin 4 kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) linnoitusalueella tai sitä ympäröiväliä niin leveällä vyöhykkeellä, kuin asetuksella säädetään. Kaivosasetuksen (663/1965) 6 §:n 3 momentin mukaan kaivoslain 6 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetaan linnoitusalueella linnakkeiden alueita ja muita puolustuslai-

toksen tarkoituksiin varattuja rajailtaan määrättyjä vartioituja alueita. Valtausta ei saa suorittaa 100 metriä lähempänä tällaista aluetta.

Alue Ranta-Mäntypää 1 sijaitsee Kittilän kunnassa kiinteistöllä Kittilän valtiomaa RN:o 13:1 (261-893-13-1). Alue on Metsähallituksen omistuksessa, mutta puolustusvoimien hallinnassa. Alue sijaitsee osittain (n. 50 %) Hukkakeron räjäytysalueella (suoja-alue), jota aluetta puolustusvoimat on käyttänyt vuodesta 1986 lukien puolustusvoimien käytöstä poistettujen räjähteiden hävittämiseen räjäyttämällä sekä suorittamalla räjähdetoimintaan liittyviä koeräjäytyksiä. Hukkakeron räjäytysalue on puolustusvoimien hävitystoiminnan kannalta erittäin tärkeä, sillä puolustusvoimilla ei ole käytettävissään toista vastaavanlaiseen räjäytystoimintaan soveltuvaa aluetta.

Alue on merkitty Tunturi-Lapin maakuntakaavassa erityisalueena, joka on varattu puolustusvoimien pysyvään käyttöön ja jolla liikkuminen on rajoitettua. Alueella on maankäyttö- ja rakennuslain (5.2.1999/132) 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Erityisalueen ympärille on lisäksi merkitty maakuntakaavassa suojavyöhyke, ns. melualue, jonka sisäpuolella rakentaminen on rajoitettua. Melualue jatkuu myös Pohjois-Lapin maakuntakaavan alueelle.

Hukkakeron massaräjäytysalue on puolustusvoimien hallinnassa olevien ampuma- ja harjoitusalueiden tavoin kaivosasetuksen mukainen puolustuslaitoksen tarkoitukseen varattu rajailtaan määrätty. Hukkakeron räjäytysalueella liikkuminen on rajoitettua massaräjäytysleirien aikana puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 15 §:n nojalla. Räjäytysalueen reunoille asetetaan liikkumisen rajoituksista kertovia kieltotauluja vuosittain järjestettävän massaräjäytysleirin ajaksi. Räjäytyspaikan ympärillä noin 1,5 km säteellä olevalla lähivaroalueella on liikkuminen rajoitettu koko vuoden ja alue on aidattu poroaidalla ja lukittavilla porteilla sekä merkitty aitaan kiinnitetyillä varoitustauluilla. Massaräjäytysleirin aikana ulkopuolisten pääsy räjäytysalueelle on estetty suljetuin puomein sekä asettamalla vartiomiehiä alueelle johtaville teille ja ajoneuvourille.

Puolustusvoimat viittaa Korkeimman hallinto-oikeuden 27.3.2012 antamaan ratkaisuun 717 dnro 246/1/11, jossa Korkein hallinto-oikeus katsoi, että Hukkakeron räjäytysalue on kaivosasetuksen 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu puolustuslaitoksen tarkoituksiin varattu rajailtaan määrätty vartioitu alue, joka mainitun säännöksen ja kaivoslain 6 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella muodostaa valtauksen esteen siten, että valtausta ei saa suorittaa sen alueella eikä 100 metriä sitä lähempänä. Edelleen Korkein hallinto-oikeus katsoi, että sillä seikalla, että alueella harjoitetaan varsinaista räjäytystoimintaa vain noin kuukauden ajan vuodessa, ei ole merkitystä tässä arvioinnissa.

Edellä lausutuun perusteiden alue Ranta-Mäntypää 1 on muiden puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueiden tavoin kaivosasetuksen mukainen puolustuslaitoksen tarkoitukseen varattu rajailtaan määrätty vartioitu alue, joka mainitun säännöksen ja kaivoslain 6 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella muodostaa valtauksen esteen siten, että valtausta ei saa suorittaa sen alueella eikä 100 metriä sitä lähempänä.

Valtausoikeus vaikuttaisi puolustusvoimien oikeuteen käyttää hallinnassaan olevia alueita lakisääteisten tehtäviensä toteuttamiseen.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Valtaushakemusalueesta osa (noin 67 ha) sijoittuu Puolustusvoimille vuokratulle alueelle. Metsähallituksen ja Puolustusvoimien välinen vuokrasopimus on tehty toistaiseksi voimassa olevaksi. Puolustusvoimat käyttää vuokraamaansa Hukkakeron räjäytysaluetta hävitystointaansa, jolloin varastoihin kertyneitä käytöstä poistettuja räjähteitä hävitetään massaräjähäyöksin. Alue on hävitystoiminnan kannalta erittäin tärkeä, koska muita vastaavia alueita ei tällaiseen toimintaan ole käytössä. Puolustusvoimat (Maavoimien esikunta) antaa valtaushakemuksesta oman lausunnon. Metsähallitus edellyttää, että valtauslupa-asiaa päätettäessä huomioidaan Puolustusvoimien esittämät näkökohdat.

Valtaushakemusalueella on suuren petolinnun pesä. Edellä mainitusta johtuen tutkimustointaa valtaushakemusalueella ei tule harjoittaa vuosittain 15.2.–31.7. välisenä aikana.

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallituksen Kittilän metsätiimiin ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvauseriaatteista.

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.

Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalihahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta enempiä kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Hakijan vastine

Geologian tutkimuskeskus on päättänyt jättää ko. hakemuksen semmoisenaan Tukesin päätettäväksi.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1963) 6.1 § 4-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) linnoitusalueella tai sitä ympäröivällä niin leveällä vyöhykkeellä, kuin asetuksella säädetään. Kaivosasetuksen (663/1965) 6.3 §:n mukaan kaivoslain 6.1 §:n 4 kohdassa tarkoitetaan linnoitusalueella linnakkeiden alueita ja muita puolustuslaitoksen tarkoituksiin varattuja rajailtaan määrättyjä vartioituja alueita. Valtausta ei saa suorittaa 100 metriä lähempänä tällaista aluetta.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen uikopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Kaivosviranomaisen hylkää osan haetusta alueesta ja myöntää valtausoikeuden liitteenä olevan kartan mukaiselle alueelle (19, 84 ha).

Perustelut: Valtausalue Ranta-Mäntypää 1 sijaitsee Kittilän kunnassa kiinteistöllä Kittilän valtiomaa (261-893-13-1). Alue on Metsähallituksen omistuksessa, mutta puolustusvoimien hallinnassa. Alue sijaitsee osittain (n. 50%) Hukkakeron räjäytysalueella (suoja-alue), jota aluetta puolustusvoimat on käyttänyt vuodesta 1986 lukien puolustusvoimien käytöstä poistettujen räjähteiden hävittämiseen räjäyttämällä sekä suorittamalla räjähdetoimintaan liittyviä koeräjäytyksiä.

Hukkakeron massaräjäytysalue on kaivosasetuksen (663/1965) mukainen puolustuslaitoksen tarkoitukseen varattu rajailtaan määrätty alue. Hukkakeron räjäytysalueella liikkuminen on rajoitettua massaräjäytysleirien aikana puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 15 §:n nojalla. Räjäytysalueen reunoille asetetaan liikkumisen rajoituksista kertovia kieltotauluja vuosittain järjestettävän massaräjäytysleirin ajaksi. Räjäytyspaikan ympärillä noin 1,5 km säteellä olevalla lähivaroalueella on liikkuminen rajoitettu koko vuoden ja alue on aidattu poroaidalla ja lukittavilla porteilla sekä merkitty aitaan kiinnitettyillä varoitustauluilla. Massaräjäytysleirin aikana ulkopuolisten pääsy räjäytysalueelle on estetty suljetuin puomein sekä asettamalla vartiomiehiä alueelle johtaville teille ja ajoneuvourille.

Hylätty osa valtausalueeksi haetusta Ranta-Mäntypää 1 -alueesta sijoittuu näin ollen alueelle, joka on kaivosasetuksen (663/1965) mukainen puolustuslaitoksen tarkoitukseen varattu rajailtaan määrätty vartioitu alue, joka mainitun säännöksen ja kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 4-kohdan perusteella muodostaa valtauksen esteen siten, että valtausta ei saa suorittaa sen alueella eikä 100 metriä sitä lähempänä.

Korkein hallinto-oikeus on 27.3.2012 antamassaan ratkaisussa (Taltionumero 717, Diaarinumero 246/1/11) todennut, että Hukkakeron räjäytysalue on kaivosasetuksen (663/1965) 6.3 §:n tarkoittama puolustuslaitoksen tarkoituksiin varattu rajoiltaan määrätty vartioitu alue, joka mainitun säännöksen ja kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 4-kohdan perusteella muodostaa valtauksen esteen siten, että valtausta ei saa suorittaa sen alueella eikä 100 metriä sitä lähempänä. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun mukaan myöskään sillä seikalla, että alueella harjoitetaan varsinaista räjäytystoimintaa vain noin kuukauden ajan vuodessa, ei ollut merkitystä edellä tarkoitettussa arvioinnissa.

Edellä todetun perusteella, kun lisäksi otetaan huomioon, että puolustusvoimat ei ole antanut valtausoikeuden myöntämiselle kaivoslain (503/1965) 6.2

§:ssä tarkoitettua suostumusta, kaivosviranomaisen katsoo, että valtausta ei voida myöntää sille osalle haettua aluetta, jolla on valtauksen este.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä. Valtausoikeuden voimassaoloaika ratkaistaessa on myös otettu huomioon hakijan muu lähialueen valtauskokonaisuus.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinointimahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitetulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitetulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaiselle paliskunnalle.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29

§:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista. Kaivosviranomaisella on valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisella on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa ei saa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 15.3.–31.7. välisenä aikana ilman ELY-keskuksen lupaa. Lupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista.

Perustelut: Valtausalueella Ranta-Mäntypää sijaitsee ELY-keskuksen lausunnon mukaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 38 §:n mukaisesti rauhoitetun eläinlajin esiintymiä, suurten petolintujen pesäviirejä. Rauhoitetun eläinlajin rauhoitussäännökset on mainittu lain 39 §:ssä, jonka mukaan mm. rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty. Tämän vuoksi koneellinen malminetsintä sekä maastoliikenne on tarpeen raja-

ta lisääntymisajan ulkopuolelle. Jalkaisin suoritettavaa ja mahdollisten kannettavien mittalaitteiden avulla suoritettavia tutkimustöitä ei kaivosviranomaisen arvion mukaan ole pidettävä sellaisina toimenpiteinä, joista voisi aiheutua luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisia seuraamuksia.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteessä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- lupamääräyksellä 4 asetetaan valtaajan velvoitteeksi ilmoittaa alueen omistajalle tai haltijalle tutkimustöistä ja muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Omistajalla tai haltijalla on tällöin mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöitä.
- alueen jälkihoitotoimenpiteiden osalta viitataan lupamääräykseen 7.
- tutkimustoimenpiteet on joka tapauksessa suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
 Kaivoslaki (621/2011)
 Kaivosasetus (663/1965)
 Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
 Hallintolaki (434/2003)
 Jätelaki (646/2011)
 Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
 Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (441/2009)
 Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **20.6.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttalaisten elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, Oikeustalo, Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 029 56 42900

telekopio: 029 56 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

